

Õiguskantsleri Kantselei

Kaja Toikka, Enno Vinni, Urmas Valter
MTÜ Keskkonnasõbralik Lügánuse
ksvirumaa@gmail.com

Teie 20.04.2026

Meie 27.04.2026 nr 14-3/261026/2603562

Austatud Kaja Toikka, Enno Vinni, Urmas Valter

Küsite, kas riiklikud energiamajanduse ja kliimapoliitika eesmärgid võivad olla õiguslik alus tuuleparkide kavandamiseks ja lubamiseks väljaspool planeerimiseaduse menetlusi. Tundsite huvi, kas need eesmärgid võivad piirata kohaliku omavalitsuse kaalutusruumi ning vähendada kohaliku elukeskkonna, tervisemõjude ja elanike põhiõiguste hindamise kohustust.

Teie pöördumine on abstraktne, selles ei ole nimetatud ühtegi õigusakti, mille vastavust põhiseadusele saaksime kontrollida. Piirdume seetõttu üldise selgitusega.

Riiklikud energia- ja kliimapoliitika eesmärgid on kaalukad avalikud huvid. Need eesmärgid ei asenda planeeringu- ega loamenetlusi ega asu neist väljaspool.

Kui kaalutusotsuse tegemisel selgub, et riiklikud energia- ja kliimapoliitika eesmärgid on konkreetsel juhul kaalukamad kui vastassuunalised huvid, võib nendest lähtuv põhiõiguste riive olla õigustatud. Põhiõiguste riive õigustamiseks peab olema seaduslik alus ning riive peab olema eesmärgi saavutamiseks sobiv, vajalik ja mõõdukas.

Planeeringumenetluses tuleb tasakaalustada erinevaid huve, hinnata asjakohaseid mõjusid, kaasata puudutatud isikuid ja avalikkust ning põhjendada tehtavat valikut. Taastuvenergia edendamine on üks kaalukas huvi, kuid see ei vabasta kohustusest järgida otsuse tegemisel kõiki reegleid.

Planeeringumenetluses tuleb leida sobiv tasakaal erinevate huvide vahel. Paratamatult võib tasakaalu leidmine tähendada seda, et otsus ei pruugi olla kõigile meelepärane. Samuti ei ole kõik huvid võrdse kaaluga. Otsustaja peab siiski asjakohased huvid välja selgitama, neid kaaluma ning põhjendama, miks üks huvi konkreetses olukorras teise ees kaalukamaks osutus.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Evelin Lopman
ettevõtluskeskkonna osakonna juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Ago Pelisaar 693 8407
Ago.Pelisaar@oiguskantsler.ee